

**Adina Grigore
Mihaela Crivac
Mihaela Hațegan**

**Margareta Lauruc
Mădălina Oprișan
Liliana Popescu**

**SĂ ÎNVĂȚĂM
BUNELE MANIERE!**

BIBLIOGRAFIE:

- Anca Bursan, Gheorghe Panco- „*De la cuviință la echitate*”, Editura Tineretului, București, 1987
- Aurelia Anastasia Marinescu- „*Codul bunelor maniere, astăzi*”, Editura Humanitas, București, 1996
- Eugenia Șincan, Viorica Enache- „*Caiet pentru educație moral- civică, clasa a IV a*”, Editura Coresi, București, 1991
- Ion Drăgan, Pavel Petroman, Dorina Mărgineanțu- „*Educația noastră cea de toate zilele*”, Editura Eurobit, Timișoara, 1992
- Marcela Peneș, Aurel Maior- „*Caietul învățătorului*”, Editura Aramis, București, 1998
- Michiela Gîgă- „*Cei șapte ani de acasă*”, Editura Coresi, București, 2004
- Octav Păncu-Iași- „*Făt-Frumos când era mic*”, Editura Ion Creangă, București, 1982
- Pațița Silvestru, George Zarafu- „*Antologie de anecdote și epigrame*”, Editura Ion Creangă, București, 1985
- Peggy Post și Cindy Post Senning- „*Codul bunelor maniere pentru copii*”, Editura Corint Junior, București, 2005

CUPRINS

<i>Argument</i>	3
<i>Obiective și exemple de activități de învățare</i>	5
<i>Planificarea calendaristică a materiei</i>	7
<i>Scurt istoric despre bunele maniere</i>	8
<i>Cel mai scurt curs despre relațiile umane</i>	9
<i>Viața de zi cu zi</i>	10
<i>La școală</i>	28
<i>În familie</i>	34
<i>Timpul liber</i>	43
<i>În societate</i>	52
<i>Țări și obiceiuri</i>	66
<i>Miniproiecte</i>	68
<i>Autoportret al comportării civilizate</i>	69
<i>Bibliografie</i>	72

VIAȚA DE ZI CU ZI

„Politețea nu costă bani, dar cumpără totul.”

Nu numai la.....

după Octav Pancu-Iași

Povestea asta este despre un băiețel care l-a uitat pe „bună ziua.

Cum adică „l-a uitat”? o să mă întrebați voi, că doar „bună ziua” nu-i o umbrelă s-o uiți la un vecin și nu-i o pălărie s-o uiți în tren. „Bună ziua” – știe oricine – e „bună ziua” și nu poate fi uitat, spuneți voi și așteptați de la mine să vă dau dreptate și să închid această discuție fără rost.

Îmi pare rău, dar nu pot. Și iată de ce:

Ieri veni la mine acasă un băiețel să mă invite la o serbare, la școală.

Băiețelul intră și îmi spuse:

-Copiii vă invită la școală. Dăm o serbare. M-au trimis pe mine să vă spun. V-am spus, acum plec...

-Asta-i tot?

-Tot.

-N-ai uitat nimic?

-Nimic.

-Ba ai uitat. L-ai uitat când ai intrat pe „bună ziua”. Unde l-ai uitat?

-Nu știu.

-Cum se poate să nu știi? Amintește-ți! Nu poți pleca așa la drum, fără „bună ziua”. Gândește-te puțin! Ai mai trecut pe undeva înainte de a veni la mine?

-Am mai trecut pe acasă.

-Poate l-ai uitat pe „bună ziua” acasă. Ai telefon?

-Da.

-Ce număr?

Îmi spuse numărul și sunai la el acasă. Răspunse bunica.

-Sărut mâna, bunicuțo, începui. Iartă-mă că te iau de la treburi. Nepotul dumitale e la mine. I s-a întâmplat ceva, l-a uitat pe „bună ziua”. Nu cumva l-a uitat acasă?

-Nu, auzii de la celălalt capăt al firului. Din păcate, nu l-a uitat acasă. Dacă-l uita, îl găseam. Nici când a trecut pe acasă nu-l avea la el. A deschis ușa de la bucătărie, a spus: „Bunică, mi-e foame!”, a înfulecat o pârjoală, dar, țin bine minte, l-a uitat pe „bună ziua”. Nu știi unde l-a uitat. Știi cumva dumneata?

-Nu, dar o să aflu. Mulțumesc, bunicuțo. Sărut mâna. Lăsai receptorul în furcă și-i vorbii băiețelului:

-Nu l-ai uitat acasă. Ai mai fost pe undeva?

-Da. Am trecut pe la un chioșc de ziare.

-Care chioșc?

-Cel din colț. Am întrebat dacă a apărut...

Nu-l mai așteptai să sfârșească. Așa cum eram, în cămașă, cu papucii de casă în picioare, zbughii spre chioșcul de ziare din colț.

-Noroc! Îl salutai pe vânzător. Fii bun și dă-mi o informație. Nu, nu „Informația Bucureștiului”, altfel de informație. A trecut pe la dumneata un băiețel așa și așa...

(Prin „așa și așa” cititorii sunt rugați să înțeleagă descrierea amănunțită a băiatului).

-A trecut, îmi răspunse vânzătorul.

-Fii bun atunci și uită-te...Nu cumva l-a uitat aici pe „bună ziua”?

-N-are nici un rost să mă uit. Nu l-a uitat. N-avea cum. Nu l-a lăsat nici o clipă. A întrebat dacă a apărut o revistă, dar n-am auzit nici un „bună ziua”. Poate l-a uitat în altă parte.

-Bine. O să aflu unde l-a uitat. Noroc!

Băiețelul mă aștepta acasă, jucându-se cu mașina mea de scris.

-Nu l-ai lăsat pe „bună ziua” nici la chioșc – îi zisei, în timp ce îi luam din față mașina de scris, fără să bănuiesc că era prea târziu...N-ai mai fost pe nicăieri?

-Nu.

-Atunci înseamnă că l-ai uitat la școală. Stai să mă interesez.

Luai telefonul și formai numărul școlii:

-Alo, vă salut...Nu vă supărați, cu cine vorbesc?

-Cu școala, îmi răspunse o voce groasă.

-Chiar...școala?

-Chiar.

-Atunci, iată ce aș dori să vă întreb: acum după ce au plecat copiii acasă, ați făcut curățenie?

-Desigur.

-Și ați măturat su fiecare scăunel, sub fiecare măsuță, ați...

-Mai încape vorbă?!

-Într-adevăr, nu mai încape vorbă și totuși aș avea ceva de spus: cred că un băiețel l-a uitat la școală pe „bună ziua”. Nu cumva l-ați găsit?

-Ba da. L-am găsit în dulapul cu rechizite, într-un penar. E al unui băiețel care când pleacă de la școală îl uită mereu în penar. La școală îl are tot timpul la el. Cum s-ar spune, la școală e un băiețel respectuos. Dar de vreme ce-l uită mereu pe „bună ziua” în penar, cred că acasă sau în altă parte nu-i la fel.

-Mulțumesc. M-am lămurit.

Și pentru că mă lămurisem, îi spusei băiețelului:

-Ți l-am găsit pe „bună ziua”. Îl uiți mereu la școală, într-un penar. Asta nu se poate. Ai nevoie de el nu numai acolo. Ai nevoie de el pretutindeni.

Și spunându-i acestea băiețelului...dar mai bine să ne oprim aici.

Gata. Punct. Bună ziua!

Politețea nu este numai o formă! Politețea este de fapt un firesc sentiment de respect față de sine și față de cei din jur.

Manifestarea vizibilă a politeții este forma!

- forma în aspect
- forma în gesturi
- forma în cuvinte

Politețea se învață și se exersează. Deprinderile de politețe se transmit prin învățarea în familie, în școală și prin imitarea celor care ne pot fi modele plăcute.

Salutul – semn al omului educat. Salutul poate fi tradus prin: ”Te cunosc, te-am recunoscut, te respect și doresc să nu uităm că ne-am cunoscut.”

Cine pe cine salută?

Când și cum salutăm?

- bărbatul va saluta mai întâi femeia, indiferent de vârstă sau de funcție;
- cel tânăr îl va saluta pe cel bătrân;
- cel cu o funcție mai mică îl va saluta pe cel cu o funcție de răspundere;
- cine intră într-o încăpere îi va saluta pe cei aflați acolo;
- cel care merge îl va saluta pe cel care stă pe loc;
- putem saluta primii, fără a fi „zgârciți” cu salutul;
- nu se salută persoanele necunoscute dintr-o stație de tramvai, piață etc.

Aplicații

❖ Bifați situațiile care dovedesc politețea:

- O Salutăm ținând mâinile în buzunar sau cu gura plină.
- O Băieții trebuie să-și scoată căciula de pe cap când salută.
- O Când salutăm stăm cu spatele sau ne uităm spre cer.
- O Bunicii îi spunem ”Salut!”.
- O Dacă suntem în autobuz și vedem pe stradă o persoană cunoscută, dăm ușor din cap.
- O În sate toată lumea se salută.

❖ Alegeți varianta corectă:

- Când vă întâlniți cu cineva cunoscut, mai în vârstă, salutați primul?
- O Da, așa am fost învățați acasă și la școală.
- O Da, așa spun regulile de politețe.
- O Nu, indiferent de vârstă, trebuie să salute.

❖ Trasați linii de la formula de salut potrivită
fiecărei persoane:

Salut!	doamna învățătoare
Bună ziua!	mama
Sărut mâna!	un prieten
La revedere!	un coleg

Joc de rol:

Închipuiți-vă că vă întâlniți cu vecinul la farmacie, în momentul în care acesta tocmai se îndreaptă spre ieșire. Cine va saluta primul? De ce?

Portofoliu:

A. Realizați scurte dialoguri în care să salutați pe:

- vânzătoare
- tata
- doamna învățătoare
- medicul de familie

B. Decupați pentru fiecare situație din cele de mai sus câte o ilustrație sugestivă și realizați un colaj, lipindu-le corespunzător cu dialogul purtat.

Politețe

de Florin Costinescu

Dacă o veveriță și un veverițel
Se-ntâlnesc din întâmplare pe aceeași cracă
Cine pe cine lasă
Mai întâi să treacă?

Veverițelul, care se plânge că este
Foarte grăbit
Și îngaimă c-a întârziat
La lecția de sărit,

